

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Po un an **40** coroane. — Pe gase luni
20 coroane. — Pe trei luni **10** coroane.
 Ziarul apare Marți, Joi și Sâmbăta

Corespondențe

zi se adresează Redacției «Telegrafului Român», Strada
 Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefisante se refuză. —
 Articole nepublate nu se însoțesc.

Prețul inserțiunilor, după Invocăță

Abonamentele și inserțiunile

zi se adresează Administrației ziarului «Telegraful Ro-
 mân», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.**Insemnări****Dascălăii**

Si dacă s'a pornit vîsorul răsboiului între popoare, dascălăii români, destinții de arme, s'au înfișat la noua slujbă astă de neobișnuită pentru aceia, cari în deosebi prin iubire și răbdare încărcera până atunci în luptele vieții pământene.

Umiliți cultivatori, cari s'au deosebit la pașnicile catedre, n'au rămas mai pe jos nici în cămpurile de sânge. În sgomot de granate, în bătălie monotonie de mitraliere, în suerul de gloanțe, dascălăii români își iau parte cu prisos.

Trecuți în negra veșnicie pot să și doarmă somnul neburașării; căci foșii lor colegi și urmașii lor se impărătesc de harul dă se vedea întrunită într-o mare adunare finată pe pământ românesc liberat, în scopul de a cădi, inspirați de deahul vremuri de astăzi, la nouă stat ce ne aşteaptă.

Organizați, mai de mult, în cîteva reunii și conferențe învățătoarești, cu toate părțile bune ale incercărilor, dascălăii fizilor subjugate au rămas mereu răslăbiti.

Împrejurările și oamenii puternici și strâni de dânsii î-au silit aproape zilnic să macine nim învățământ, care se bătea în capete cu pedagogia.

Să și dus pîmîndă, peste fări și mări, despre popolarizarea unei limbi de porun-

ceală, puse cu gândul dă finea copiilor în intuneric și pe părinții lor în robie sta-tornica.

De aci încolo, mulțimila cerului, invățătorii teritoriorilor librate nu vor mai fi impedecați în împlinirea datoriei de a deschide tainele cărților nemincinoase în mintea micuților și ce le punem temecuitori, ce-i așteaptă ca oameni și ca români.

In munca aceasta, dascălul adeveră-nu se va gândi la cel cava, decât să-si vadă generațiile ce ies de sub măna sa tot mai desăvârșite; ear căt pentru sine și familia sa, să-si asigure traial în condiții-moderne.

Adevăratul dascăl n'are timp, poate nici talent, să se înalte cu lăcomia în sirul celor ce muncind pușin, se bucură în schimb de remunerante marare.

Invățătorul nostru a fost și este mulțumit să-și obțe o bucată de pămînd, o casioară cu grădinăjă, de unde la vreme să-si înzestreze casa cu cele trebuințioase; dacă î se dă putință să-și aducă în curte o văcușoară, și pentru earnă către un purcelus, mulțumirea lui ia proporțiile unei fericeri nevisorate, — o fericeare care se ferește și se va feri pururea de omul bogat și căzut în ispită plăcerilor costisitoare...

Salutăm congresul prim al acestor muncitori cuminți și i dorim noroc și iz-bândă. (x)

Focul

S'au potolit flacările, — dar focul nu s'a stins.

Nu se mai văd, sub cerul dogorit, acele uriașe vălvătăi ce păreau menite să miste pămîntul — dar, sub mormanele de cenușă ce acoperă hotarele țării băntuite, moconește încă jarul. Din cînd în cînd o suflare de vânt, dând spuza la o parte, mai atâtă căt-o limbă de pară ce se înslătă în repezi pălpări — sinistră amintire și înfricoșătoare amenințare. S'aprende și se stinge, ca și cum însăși tărua focului ar fi ostentat de atâtă prăpăd.

Caveant consules!...

Pot da lumii încă de lucru aceste ră-măști imprăștiate, ale marelui incendiu care a trecut și peste noi. Pot aduce încă multe nenorociiri bietelor neamurii săngerate. Si mai ales nouă.

Cea dințuită grija o noastră, a tuturora, ar trebui să fie îndepărtarea orărei materii inflamabile de pe lângă numeroasele cuburi de primejdie ce ne impresoră. Să luăm aminte. Vântul poartă scânteia mari prin văzduh, așchii aprinse săboara de colo-colo. Ear noi avem din păcate, mai pe la toate culturile, enorme depozite de hărție polieță, de șindrilărie veche și de feluri putregaiuri... O mulțime de magherițe urăte, o mulțime de sandramale și hardughii uitate care, sub negra lor străinăză drenuri, adăpostesc lăicei și bufnițele nopții stau, încă în picioare,

FOISOARA**A sunat ear goarna...**

A sunat ear goarna de chemare
 Cu îndemn de vrăjă și cu gral de rege,
 Săpărâna o noastră sfântă lege
 Si să stăngem focul la hotare.

Si-ai pornit voinici 'n jos la vale,
 Si răsună țara 'n voie bună.
 Vorba lor ei șiu, cum să și-o spună,
 De le stă vre-un îndrăzneț, încale.

Au purtat ei anii de zile spada,
 Când s'aprisne 'n flacări roșii zarea,
 Si pe unde ei tăiu cărarea,
 Moarteș-adiuna râñind grămadă.

Ei și-au păstrat fală 'moștenită
 Si-ai băgat în griji o întreagă lume,
 Nu lăsat percut acel renume,
 Ce-a sfârmăat urgia grea, pornită...

A sunat ear goarna de chemare
 Si străbate 'n părți de țară glasul.
 E venită vremea, bate ceasul:
 Ear ne chiamă țara mândră, Mare
 Sibiu, 1919. Ioan Berghia

Frați români!

— Cătră poporul românesc —

IV

Aveam nădejde, că pe Majestatea Sa Regele Ferdinand îl vom vedea căt de curând încoronat de rege al nostru, al tuturor românilor.

A mai fost odată un Voivod românesc, care a venit cu oaste să cuprindă Ardealul și să-l împreunce cu țările românești. Mihai Viteazul î-ao fost numele, pentru că era atât de brav și de năprasnic la luptă, încât băgase spaima în turci. Mihai a lăsat Ardealul și a săzescu pe oștirea lui pe cîmpia dela Turda. Dar într-o noapte, când durerea în cortul lui de general, dușmanul lui au trimis niște cătane plătite, cari au intrat pe furis și l-au omorât cu săcurile. Aceasta s'a întampnat la anul Domnului 1601.

Deafunci noi tot aşteptăm să vină un alt erai dela răsărit, care să împfinescă gândul lui Mihai Viteazul. Cu voia lui Dumnezeu acest erai măntuitor va fi regel Ferdinand al Romaniei. El vine să înfăptuiască dorința vita-zului Mihai și să pedeșcășească pe ucigașii lui. El vine să îzbudească visul cel de aur, eu care părinții nostri s'au coborât în mormânt.

Astunci, în ziua aceea mare și luminată, aveți să vedeti și voi pe regele românilor și pe regina Maria, cea bună și frumoasă, ca o zină din povestile voastre. Are să vină la voi, fraților, să vă măngâie. Are să vă strângă la piept și să vă sărute pruncuții voștri, pe cari îi buiește ca pe pruncii săi. Ochii voștri, cari atâtaie lacrimi amare au văsăt, că și apa Crișurilor, vor vîrsta atunci lacrimi de ferice, fraților. La poalele munților noștri vom închinge atunci o horă mare și frumoasă, și vom cânta din toată inimă:

«Hai să dâm mândră cu mândră
 Căci cu inimă română,
 Săndruțim hora frației
 Pe pământul României...»

In gospodăria noastră, care s'a lărgit acum și căută să-și dureze de isoavă clădirile cerute de vreme, — clădiri solide, curate încăpătoare, cu ferestre mari și cu față la soare — clădiri sănătoase, de muncitori asezați și de buni gospodari, cari se găsesc la binele urmășilor, mai mult de căt la al lor.

Să desfășurăm tot ce e anatomic și numai incurcă locul. Să curățim terenul, ca să putem începe lucrul nostru. Să dăm la o parte toate aceste dărăpănturi, nu numai pentru siguranța noastră, dar și dintr-un sentiment de estetică.

Să lăsim să străbate, în casa noastră nouă, aerul proaspăt de afară, în locul acestuia năbusitor miroz de meucegă și de trăndive imbecăsă.

Săntem inconjurări de vecini cari nu ne iubesc. S'ar putea ca lucru acesta să fie și spre binele nostru, dar să nu-l uităm o singură clipă. Avem vecini răi, cari din invadie, din instințe de răsu și mai ales din interesul pe care nu și-le pot susține cu alte mijloace, căută moarte să văre sub acoperișul nostru sumuioig de pae-muinei gaz și să le dea foc. Să infârmă străjile; dar mai văros să ne întârzi pe noi, în dragostea de adevăr, în munca noastră de îndrepărtare, în cuprinsul și în rustrușile noastre. Numai atunci vrăjmașii, cari ne pasc zilele, vor inceta de a mai urzi planuri de mărire pe ruinele gospodăriei noastre.

Să luăm aminte. Soarta s'a opri în loc, și-și ține privirea ajințită asupra noastră.

(Dacia)

A. Vlahuță.

Statorarea adevărului

— Cruzimile ungurești —

Pentru a scoate la lumină adevărul și dreptatea, ministrul ardelen la București, dl. Ștefan C. Pop, a dat un comunicat oficial, trimis și conferenție de pace la Paris.

Comunicatul dovedește învederat, că maghiarii, împreună cu Károlyi, sănt invocați de pornește răsboiu. Se arată apoi cazurile de salbatoc și cruzimi ungurești, săvârșite împotriva românilor în teritoriul neocupat încă de trupele armatei române.

Aceasta va fi ziua, care a facut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într-însă. Aceasta va fi ziua de Paști a neamului nostru românesc. Sărbațoarea aceasta a sufletului vostru vreau să vă răpească aceia, cari vin acum să vă otrăvească sufletul cu vorbe îngelătoare. Vreau să vă arunce nisip în ochi, ca să nu ve-deș soarele, care răsare pentru voi. Voi vă zidiști casă nouă, ei vor ei pe furii să vă pună tăcuseu sub stregini.

Prietenii și binevoitorii să sunt ei, fraților? Stai și judecați și veți vedea, că aceșia sănt lupii de ieri, cari astăzi vi s'ară în piele de oale. Nu prieteni, ci vrăjășii de moarte să vă săi, cari vreau să vă furorocul. Toți acești nădrăgări străini, cari umbă pe seale, împărtească hărții și iau încălțări dela oameni, să și-ji că sunt slugi plătiți de cărămuire, așa numita «socialistă» din Budapesta.

Cu groază vă păcăloșii, că le scăpați acum din mâna. Nu vor mai avea pe cine să stoarcă. Vor rămâne singuri, nu vor avea pe cine să încarcă datorile de miliarde, cari le-a-nghijit răsboiu. și vin ca să vă încerce ro-

Cazurile sănt, până acum, următoarele: Cazul dela Josifafalva: 91 români nevinovați, parte omorâți, parte încă vii, au fost puși pe un rug unde cele 91 cadavre mai funegau și în ziua a 5-a, când să se prezintă la față locului comisia de cercetare.

La Apahida, Lunca, Cluj, 8 români au fost omorâți, fără vină, de jandarmii maghiari.

Omorul dela Făget, unde 7 români pașnicți au fost prinși, legați și duși în mijlocul unei grădini mari. Toți săptă au fost impușcați. Familiorii acestora li s'a spus că sunt transportați la Timișoara.

În comitatul Arad, fără ca un singur maghiar sau evreu să-și perdă viață — au fost omorâți în modul cel mai barbar, cam 200 persoane.

La Lăpușul-unguresc, 23 români, între cari un avocat, 2 locotenenti și 2 invățători, au fost ridicați dela casete lor și omorâți în mod îngrozitor.

In depoul de echipașiment militar german, dela Coșlar, lângă Teiuș, pe care

bandele maghiare din Cluj — sub scutul trecerilor blindate — l-au devastat, au adenemul pe locuitorii din satele vecine și au înțorscut 12 români, între cari un copil de 8 ani, din comună Sânt-Imru. În Igris a săpărat seara o trupă de jandarmi unguri cari au chemat din casele lor 30 români. Pe toți i-au impușcat înaintea portilor.

In Făget, cu ocazia unei adunări poporale, au fost omorâți cu bombe, aruncate din avioane maghiare, peste 40 oameni.

La Baia-Mare bandele maghiare au atacat poporul român cu ocazia unei procesiuni de înormântare. Preotul cu poporul s'a refugiat, iar cadavrul mortuilor a rămas în stradă. Au fost multe victime.

Trupele ungurești la comunele Tigană și Ortelec, lângă orașul Zalău, au atacat pe români. Sunt zeci de morți.

La Simleul-Silvaniei (Szilágysomlyó) bandele maghiare au prins și chinuit pe toți intelectualii români. În aceste părți sănt multe jertfe, a căror număr nu-l putem să-i deosebim, acest teritor încă nu este ocupat de armata română.

Lângă Oradea-Mare, trupele maghiare au săpătit pe 5 români să-și sape înainte groapa, apoi i-au impușcat pe toți.

sturile și să vă întoarcă înapoi din drumul către măntuire, pe care ați pornit.

Cu astfel de mijei românul adevărat și ce-l de facut. Ia îi de gușe și le arată drumul; Afăr din sat! Am auzit, că în satele din partea Vascului vorinoiști prieteni ai poporului n'au cetează să calce. Au simțit ce îi să așteaptă și — au steros îndărât de nu-și alăuu drumul. Așa să-l primiți, oamenii buni, prețindeni. Acestea și statul, care vă dău noi, fruntașii români din Oradea-mare. Noi avem răspundere pentru voi înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor. Noi vă cunoaștem nicăzurile și vă dorim numai binele. Pentru și noi ne tragem din opinie. și noi avem părini și neamuri de seale. Poporul nostru todeanu a mers alături de conduceri săi. Declarăm ne-am posenit, domni și țărani, noi am fost una, și la bine, și la râu. Dragosteasă așteptă o fostă stâncea neamului nostru. Dragosteasă a fost o stânce, de care s'au frânt valurile ispitelor vrăjmeșe. Din pricina acestei străluci todeaua au avut teamă de noli în vremurile acestea mari și minunate să ne arătăm, fraților, că săntem, ca todeaua, un trup și nu suflet.

La Ciucea, unde un locotenent român comandantul gardei din localitate, silnit să și sape grosă, a fost îngropat de viu până în umeri, pe urmă i-au scoș ochii și a fost chinuit, în mod barbar, până și-a dat sufletul.

In comitatul Aradului, maiorul Tikly a plecat din gara Gyoma, cu două trenuri blindate, a desarmat gardele române pe toată linia Mureșului și a făcut multe jertfe.

In comitatele Arad și Bihar trupele ungurești au atacat poporul român, de groază să a refugiat prin munți și în păduri.

In acest timp de earnă cam 40,000 de români, din comunele Corbești, Troiaș, Barzava, Iuliu și altele sănt refugiați prin munți și expuși să moară cu toții de foame și frig.

Acesta este adevărul atât de dureros pentru poporul român.

In urma acestor acte de grozave cruzimi, ministrul cere trimiterea de urgență a unei misiuni de cercetare.

Unire și solidaritate

— Stiri din Basarabia —

In Chișinău Basarabiei s'a înjunut un congres al delegaților satelor din județul Chișinău. Cu această ocazie s'a procedat la alegerile celor 5 membri, cari fac parte din comisia județeană a «Casetei Noastre», o instituție cu menirea să împărăță țăraniilor pământul proprietării mari proprietări.

La congres a participat și ministrul Basarabiei, Incaleț, care — cum afiam din ziurii basarabieni — Sfatul Țării — a rostit cuvântarea următoare:

Frajilor, — Vă zic așa, fiindcă așa și obiceiul la românii că să cheme pe acei de aceeașă limbă și de același sănghe.

Amintiți-vă de acum un an, ce stare era în Basarabia noastră! Ce nesiguranță, ce neliniște, ce omoruri...

Cazaci jăfuiau tot avutul, fără să fie cineva să-i impiedice, distrugându-rocotele, ardeau casele! Nu îndrăznea nimenei să eșeală pe stradă, de impușcături. Bolșevicii umbrai prin toate părțile, prăduau casele; și în acest Chișinău, unde astăzi domnește liniste, săngeli curgea pe străzi, fără niciun motiv; curgea săngă nevinovat, vărsat de aceia cari credeau că drepturile

Străinii, în rebia cărora am fost ferecați, ni-au luat toate drepturile și toate bunurile. Am rămas numai cu sufletul din noi. Sufletul însă ni-l am păstrat curat și cinstit. *Glasul sufletului*, deschis de din somnul cel de moarte, ne cheamă acum pe toți să frângem zăvorile și să iezim din înțunecarea temniței. Nu mai stăm pe gânduri, nu mai ascultăm de nimenei! Numai un gând avem și o dorință mare: să ne unim cu frații noștri de dincolo. Așa vrea și Dumnezeu sfântul, așa spune și sfânta Scriptură, că «bine și frumos este ca frații să locuiesc împreună».

Așa să ne ajute Dumnezeu, pe cum vă dăm aceste slaturi și povestea din înimă curată. Așa să avem parte de măntuirea sufletului, pe cum vă dorim binele vostru.

Trăiască poporul românesc!

Trăiască România cea mare, jura tuturor românilor!

Sfatul Național Românesc din Oradea-mare și Bihar.

asa cum le găndeau ei, — se pot căpăta cu parul și sabia.

Să astăzi, ce mare depărtare este între ceea ce a fost pe timpul bolșevicilor și ceea ce este acum!..

Odată cu intrarea armatei române, liniste a venit din nou, rânduiala s'a pus în toate.

Știi că ați suferit mult, căci a fost scumpie mare. Vi s'au lăsat din vite, vi s'au rechiziționat cerealele; dar credeți voi că pentru aceasta sătemen noi vinovați, sănt români? Nu.

Toate retelele ni-le-au adus germanii, cari prin teritoriul rușilor au putut să vine la noi.

Dar ean întrebăți, oamenii buni, ce au făcut ei în Ucraina și la Hotin, unde au intrat cu armatele? Au forțat pe țărani să plătească toate stricăciunile făcute boierilor.

Și, dacă nu plăteau, edunau tot satul, și din zecă în zecă împușcau căte unul.

Dar în România, în Muntenia, acolo unde ei intraseră cu armatele, ce-au făcut?

Au lăsat toată hrana dela țărani, toate țoalele, și nu le lăsau decât căte 2–3 puduri de mălai, căci, spuneau dânsii, dușmanului nu trebuie să-l lase decât ochii, ca să plângă.

Voiuă să vîi și în Basarabia, dar noi spuneam, că aici și săracie și nu se găsește nimic.

Dacă nu se găsește nimic, apoi om intra noi și o să găsim, ziceau ei. Și, că să nu intre și la noi, că să nu facă aşa cum a facut în Ucraina, în Rusia și România, noi am strâns și li-am dat.

Mulți au fost obijduiți, totuși au suferit; dar toate acestea vor trece, căci astăzi e pace în Basarabia.

Unirea cu mama noastră România e o chezaie, că orânduială va domni la noi!

Armata română și armata disciplinată, cu ofițeri buni și pricepuți; armata română are suflit, cum n'au alte armate.

Să aveți incredere în această armată, să nu ascultați de ponegrile care se fac către dușmani, că această, sub chipul de prieten, nu vă vor binele.

Aduceți-vă aminte de cele ce vi se spunea despre oamenii din Sfatul Țării anul trecut: că sătemen vândut, că va înșelăm. Ei bine, astăzi vedeți că Sfatul Țării s'a străduit și a făcut această lege, prin care voi deveni stâpni pe pământul ce vor lăsa dela boieri cei cinci delegați ce veți alege.

Dar, dacă luarea pământului va fi usoara, se va face până la primăvară, împărțirea la țărani va dura unul, doi sau chiar trei ani, pentru că trebuie să se ducă inginerii la fața locului să misioare, astfel ca nimenei să nu fie nedreptățit.

Pentru aceasta trebuie răbdare și încredere.

Vă rog dar să aveți incredere în noi, căci nu muncim, decât ca să vă imbunătățim traiul căt mai mult; să nu ascultați de lupi imbrăcați în piele de oaie, cari pun zavășii între voi ca să vă răsculăti, căci ei nu vă doresc binelile, ei vreau să impiedeace această lege, care le ia din mâna prada.

Deci, liniste și orânduială! Eată ce vă cerem, ca această mare faptă să o decum la un bun sfârșit.

Congresul a votat întrimerile unei telegramme de închinare regelui ardelenesc, Maleștei-Său Domitorului Ferdinand, pentru sfârșita dreptate care se face, după veacuri de subordine, când pământul sătemen primii patințe îl simuță parții mame.

Telegramma, semnată de președintele congresului ardănesc, din Timișoara, Pas Halippa, se termină așa:

Să țrească, Măria! Ta și să ne deslegă de toate strămoșii, printând credința că și noi vom face zid nelărind din punctul de vedere nostru, pentru apărarea noastră fără și a tronului, delă care ne vine dreptatea și lumina.

Maleșteata Sa Regele Ferdinand și armata ardelenă

Cu prilejul juriștmantului de credință ce-l au făcut ofițerii regimentului din Sibiu sub comandărirea bravului colonel Radeg, s'a trimis la adresa celui mai vitez și înțelept Rege, Regelui al tuturor Românilor, o telegramă de adânc devotament.

La manifestarea aceasta a sentimentului de nestramătuit credință Morelul Rege, s'a răspuns printr-o următoare telegramă:

Palatul regal 14 Februarie.

Regele vîu mișcat de sentimentele ce exprimă persoanei M. S. Regelui și întrigii Dinastiei cu ocazia depunerii jurișmantului primului regiment de infanterie ardelenă în numele dv. și al ofițerilor, a binevoit să-mă înscriește să vă transmit Inaltei Sale mulțumirii.

Şeful casei militare a M. S. Regelie, general de corp de armată: adjutanț Rămîceanu.

Alimentarea publică

Chestiunile, de mare importanță ale statului nostru românesc, cer rezolvare grubnică, înosebile chestiunile alimentării publice.

La rezolvarea acestor probleme grele trebuie să ajute oricare român de înaintă: Preotul, învățătorul, și toți intelectuali și țărani luminiți, cu toată ocașunie a datoriei să lumineze poporul despre însemnatatea alimentării publice. Să-l îndemnăm să-și restrângă trebuințele, ar prisosul să-și pună la dispoziția statului, pentru acoperirea trebuințelor sale arizătoare.

Fiecare cetățean de omenie are să dea ajutor factorilor chemați să întocmească trebilile publice.

Resortul alimentării publice, să cum este organizat, cu gresă își va putea împlini menirea. O persoană în judecă, o persoană neexperientă, nu este în stare a rezolva lucrurile în modul corect. Ar trebui de timpuriu cred că în cîndrumul judecării, să se constituie un comitet statistic, pe lângă comisiuni de azi din 4–5 persoane preșăptătoare în afaceri.

Personalele preșăptătoare s'ar afla între funcționarii vecini, cari să-și ocupăt cu acest soi de lucruri; bunicii și unii notari români, și oameni vredniici.

Ca la oră fel de întreprindere, avem trebuință și aici de un plan chibzuiu, ca să nu ne potiem la tot pasă.

In cîteva cuvinte, eată după a mea modă părere, un asfel de plan:

1. Stabilirea cantității de alimente;
2. De cătă cantitate are trebuință judecăt;
3. Modalitatea de achiziție;
4. în cînd cinditatea din judecăt nu acoperă trebuințele, căutarea invadatorilor străini;
5. Modalitatea distribuirii alimentelor.

Ca să stabilim cantitatea de alimente, nu rămâne decât să le călăsim din casă în casă, invitarea dăților particularilor și alțiumurilor alimentele, este în zadar. Când focul ne este la degete, nu este permis să facem formalități, ci să treceam la munca și să controlăm.

Vor fi înșinăcăate persoane din resort, care vor organiza în fiecare localitate o comisie, ca să constate ce și căte alimente are localitatea

respectivă. Acestei comisii i se va pune la dispozitie miliițe. Comisia va compune o listă, care va arăta numărul familiilor, cu membru-ior, statea, le va "socoti" cantitatea cu membru-ior, de astăzi, cu care se poate alimenta. Dacă există atingări cele astăzi, va dispune să îi se distribuie.

Modalitatea de a achiziționa nu poate fi altă, decât reziliționarea. De bunăvoie, prea puini și ar da.

Membrul comisiilor să depună jurământ, ean din centrul să fie exact controlat.

La morii, pentru incasarea văimii, să se institue de timururi registrare și libele de măcinat. Vama din trecut să se ceră pe baza datelor din anii trecuți sau de cel ce cunoște să macină acolo.

Când canititatea de alimente din judecăt nu este suficientă, cerem ajutorul deles astăzi, unde sănt alimente. Dacă aici nu vom alege, căuțum mal depărte străinătate.

Alle persoanele din centrul se încrezătează cu distribuirea alimentelor, — distribuirea va fi un lucru care poate este mai greu, decât căstigarea lor.

Distribuirea, sătă în orăz că și la sat, să se încrezăze todeleia celor mai oneste persoane și sub control sever.

Am vizut aducând la sate din oraș, flăină albă, zahăr, carne, petrol, tulen, ca să le schimbe penru unt, ouă, brânză etc. Aceste alimente evident au fost stătești de către distributori fără sulet.

Distribuirea de alimente să nu se facă pe timp redingerii, că cel mai mult pentru 15 zile.

Lăsăm să vă face notarul, fără lăngă el 2 băbișori de îndreptare.

Peste tot să satisfacem atât la munca, și al ofițerilor, a binevoit să-mă înscriește să vă transmit Inaltei Sale mulțumirii.

Şeful casei militare a M. S. Regelie, general de corp de armată: adjutanț Rămîceanu.

Dacă în toamnă nu s'ouput sămână, să se samene de primăvară cu sămânțe de primăvară grâu, orz etc. și deoarece în multe locuri sămânța s'a împușnat, comitetul are datoriță a cerceta și lipsa de sămânță, o a aduce de unde se ăl și să o distribuă cu cel mai mare control. (Să intămpăt mai mult trecut, că celuice i s' distribuă, consumat.)

Duhul bolșevist face greutăți în unele locuri. Muncitorul pretinde că autoritățile să-l provadă cu cele trebuințioase. Această ar fi un nou neajuns pentru mersul regulat al economiciei naționale.

Nu rămâne cu toate acestea altceva, decât să se implice muncitorul cu producătorii, stabilișindu-se pe partea muncitorului raport cu preful producătorilor și scumpirea zilei.

De altă parte, se ya statorul pretul producători în raport cu plată muncitorului și spesele avute cu producerea.

Speculații și uzurari să fie cu severitate urmărite și pedepsite.

Față de muncitorii cari încunjură munca și formează povară pentru societate, s'ar putea aplica vorbelor Apostolului Pavel: «Cine nu lucrează, nu să mănânce»; dar, ca foamea să nu îndemne pe mii la fapte desperate, autoritățile să nu rămână paște fățu de nelucrarea lor, ci să caute mijloace, prin care să-i aducă la munca. Lucrările publice statul are destule. —

Scopul urmărit prin cele expuse până aici nu-mi este altul, decât să atrag luarea aminte a celor chemați precum și a publicului, asupra unui lucru, a căruia deslegare urgentă se impune din orice punct de vedere.

Pr. Simeon Vasincu.

Salbăticia săcuilor

Jafuri — Omoruri — Schingiuluri —

Corespondentul ziarului bucureștean *Dacia* raportează următoarele:

Sub cuvânt că vin să opreasă înaintarea armatei noastre, săcul înarmați năvâles cu suțele asupra saclor românești, jafușesc, bat poporul, îl schingiuse și omorâză mai rău ca la 1848.

O bandă de 100 soldați săuci, cu patru mitraliere și cu mulțime de granate, a atacat satul *Bologa* de la granița Bihorului. Garda românească din vreo 30 de oameni a opus rezistență,

dar dupăce a pierdut 3 morți și 8 răniți, a fost nevoie să se retragă. Săciul su prins pe un caporal al gardiei românești, l-a jupit pielea de pe mână. I-a uitat o bucată de carne din dărâtu săngerând și l-a vrăjat în gură. L-a ridicat pe sus, l-a aruncat într-un car ce mergea la Fetești, o comună mare românească, și aici, în marginea satului l-a răstignit în față unei cărăuare spre groza treacătorilor.

In Poenii săcui au jăfuit mai toate casele, au băut cu măpută bărbătă, copii și femei. Multă zecă spălate, fără nădejdi de a mai fi oameni în toată fizica.

In Sânmăr și împrejurimile aceeașe stăvile; viața și avutul românilor nu sănătigă. Au fost omorâți țărani în satele Jidăni și Veliș.

Eată, din aceste cîteva puține exemple, că într-săcuii de astăzi și străbunii lor azizați, nu este nici o deosebire de năvăruri. Sălbatici și stufoazi au venit, și aceiași au rămas până acum.

Moartea unui erou

Un comandanț al trupelor, care operau în nordul Basarabiei împotriva bolșevicilor, vîtezul general Poetaș, a căzu uciș de gioanțele acestor mari păcașoți.

Despre acest vîtez ostaș scrie Viața Nouă următoarele:

Eroul care a luptat cu glorie pe câmpurile Dobrogel, care a pură pîpălu său să apere poftile capitalei; acela care a trăit cu sângere recilele dela Oituz și Mărășești și care, în clipele de groază prin care a trecut Moldova, a protejat cu energie fără seamă în acțiunea de dezarmare a trupelor rusești de pe frontul de Nord al Moldovei, care s-a răsvîrtesit și porneau să incendieze și să jăfuisăcă cel anfiric colț de jude, a fost sortit să moară acum, ucis milăsele.

Vajnicul general cade jertfă a datoriei sale — pentru a însemna cu sângele său dreptul sănătății poporului român asupra pământului Basarabiei și voința nefințătă de a-l stăpâni.

Sărbătoarea măestrului Dima

Marele măestrul dela Brașov Gh. Dima, care prin fermecătoarele lui compozitii a contribuit în măsură atât de hotărâtoare la dezvoltarea simfoniașelor, a vîții naționale românești, petrecere de vre-o căteava zile în metropola Ardealului. Miercuri seara s-a abăut și pe Reuniunea de căntări, al cărei vesti dirigenții a fost pe vremuri, — și care își făcea tocmai repetițiile. Arătarea distinsului ospătele în sala de repetiții a sănătății valuri de calde și sincere ovăzuri.

Președintele Ascaniu Crișan salută în frumuoase cuvinte pe înălțitorul acestei societăți de căntare românește, reliefând meritele mari și neperioade de care dușmanul haină le-a socotit ca păcate, întemețându-l în buecările umede ale Clujului. Măestrul adânc emotionat multumeste pentru calda primire ce i se face, iar corul, ca primos de admirare și căntă compozitiile: «Cucule cu peand surdă» și «Nu's parades».

Măestrul miș ascultă — furat parecă în lumea visurilor lui dragi — repetițiile mărgăritelor de compozitii bisericiste, scrise în tempiete Clujului și apoi via mulțumit părăsește sala între freneticile ovăzuri ale corișorilor.

Aviz

In cîșteneaza importanță și exportanță de tei și valute străine din și în teritoriul vehiculat regal

Se aduce la cunoștință, că ministerul finanțelor din București a dispus, ca treccerea bileteelor de leu, emisiunea Bancii Naționale de pe teritoriul vehiculat regat în teritoriile de dincolo de Carpați, și treccerea bileteelor de leu,

emisiunea Bancii Generale și a valutelor străine (coroane, ruble etc.) din teritoriile de dincolo de Carpați pe teritoriul vehiculat regat, să se poată face numai cu *permis special* din partea Consiliului Dirigent, Resorții Finanțelor.

Priu urmare toți cei ce vor să treacă sume de leu, emisiunea Bancii Naționale pe teritoriile noastre sau sume de lei, emisiunea Bancii Generale, precum și valute străine pe teritoriul vehiculat regat, au să se adreseze pentru permisiunea la resortul nostru care, în cazuri justificate, vea și acordă.

In cererile pentru acordarea de permisiuni au să se indice exact sumele ce se intenționează a se trage, arătându-se în fiecare caz și scopurile, pentru care au a se folosi.

Sibiu, 2/15 Februarie 1919.

Şeful resortului finanțelor.
Dr. Aurel Vlad, m. p.

Consiliul Dirig. rom.: Resortul comunicăție.

Apel

Având în vedere nouile trebuie ale serviciului la Căile Ferate Române și a postelor, telegrafelor și telefoanelor din Ardeal, Bâna și părțile ungurești, sănătatea și funcționarea române de or ce categorie din cîtele căile ferate și poșta din fostă monarhie austro-ungară și a-și oferi scriventea Consiliului Dirigent din Sibiu.

In acest scop sunt invitați a complechi următorul chestionar și-a trimite la adresa: Consiliul Dirigent, Sibiu, Resortul de comunicăție, «Biroul de organizare al personalului la Căile Ferate Române și al postelor, din Ardeal, Bâna și părțile Ungurești».

Chestionar:

- Numele și pronumele.
- Locul și anul de naștere.
- Căsătorii sau necăsătorii.
- Numărul copiilor.
- Studile pregătitoare, școale, cursuri absolvite, diplome cîștigătoare etc.
- Limbă ce vorbește și scrie.
- Anii de serviciu la întreană până la prezent.
- Ce fel de serviciu a înălțimit și unde.
- Oficial ce ocupă actual în salariu fix, anul și toate dotările.
- Postul ce dorește a ocupa indicând locul sau regiunea.
- Termenul când se poate prezenta la serviciu (imediat sau mai târziu).

Reflecțanții li se asigură, până la aranjarea definitivă a situației lor din momentul primirii cel puțin întreg salariul actual cu toate celelalte dotările, plus o durată corespunzătoare. Asemenea li se asigură toate drepturile cîștigătoare la pensie etc.

Chestionarul de mai sus înregătește se va trimit de reflecțanți la adresa său arătată fie prin curieri, fie prin Consiliul Național sau prin (Ministerul acreditat pe lângă guvernul maghiar) Dr. Ioan Erdélyi, Budapest, VIII. K. templom utca 8'z.

Reflecțanții, în deosebi personalul dela mîcăre și traciume, sănătatei și a prezenta la sun numitul birou în persoană că mai cînd pentru o mai grabnică soluție.

Sibiu, 13 Februarie 1919.

Resortul de Comunicăție

Pentru eroii căzuți la Orlat

Invitate

Femeile române din Sibiu și din Imprejime sănt invitate pe Dumineacă în 10/23 Februarie orele 3 p. m., la o consultare în sala mare a prefecturei (Comitatului) din Str. Șaguna, nr.10.

Obiectul: Luarea măsurilor trebuitoase pentru ridicarea unui monument, la amintirea eroilor căzuți la Orlat, în toamna anului 1916, în luptele pentru înregătirea neamului.

Sibiu, 7/20 Februarie 1919.

Catinca A. Bârseanu
Președintele Reuniunii femeilor române.

Congresul preoților

Comunicat. In speranță că, situația politica se va lămurî în scurta vreme astfel, ca la congresul preoțesc să poată participa mai cu usurință și reprezentanții preoților din diocesa Aradului și Caransebeșului, prin aceasta se comunică tuturor clerilor interesați, că întrarea congresului preoțesc, convocată la Sibiu pe 20 și 21 Februarie, să, v. a. c., se amâne cu două săptămâni, fixându-se zilele de *Miercuri 6/19 și joi 7/20 Martie 1919*.

Rugăm toate zileare să binevolasă a producă acest comunicat, iar pe dd. referenți, cărora li s'au incredințat elaborarea proiectelor respective spre a servi ca bază la discuția sîngurătoare puncte deasupra ordinea zilei, și rugăm să trimite lucrările lor cu 10 zile înainte de deschiderea congresului. Tot în acest termen să se anunțe participarea la ședințele congresului.

Convocătorii Congresului preoțesc.

Stirile zilei

Imprumut național emite Statul român prin Consiliul Dirigent, Resortul finanțelor din Sibiu. Prospect amănuntit vom publica în numărul viitor. Albina semnează 2 milioane coroane, Banca Generală de asigurare 500.000 coroane. În cercurile financiare se observă mare interes pentru nouul imprumut.

Retragere. Din București se anunță, că trupe sărbăști s-au retras Miercuri din Orșova și din Bozovici. Sărbăi au să părăsească Intreg Bânațul, — așa este firma credință în cercurile bucureștene.

Matinie literar. Joi după amiază, la ora 6, s'a înțuit în sala dela Unicum matineul întocmit de actorul dramatic, de *Nicolae Bălă*. Seria citirilor, din autor român, să înceapă cu o lectură mai nouă a părțimii Ion Agârbiceanu, apărută în primul număr al *Patriei*, sub titlul: *În memoriam*, o amintire eroică de eroi, care în vară anului 1916 au coborât munți, ca să intre în pacea de veci și să fie făuritorii zilelor mari de azi.

Incolă, scara a fost închinată marilor noștri scriitori dispuși: Alecsandri, Eminescu, Iosif și Coșbuc. Din fiecare din acești poeți s'au alese mai multe bucăți, și s'au citit cu virtuositate unui actor consumat. Am simțit plăcere chiar și la recitarea versurilor atât de cunoșute, ca *În basin* osară *«Sentinele românaș»*, — cu atât mai vîrstos la alele, mai puțin susținute.

Bâla ni a făgăduit să urmeze lucrarea aceasta în condiții și mai priințe. Aveam prin urmare nădejde, că publicul va fi chemat la o viață tot mai bogată în ale artelor.

Examen în Brașov. Se aduce la cunoștință tuturor interesaților, că examenele de maturitate la liceul românesc din Brașov se vor judeca din 18—23 Februarie 1919 șiil *vechi*, și anume din 18—19 Februarie examenul scrieristic, în 23 Februarie examenul verbal. Studenții, cari au de gând să se supună la acest examen, să se anunțe înainte de termenul indicat la direcția liceului, (Biroul Presel).

Trenul express Orient, care circulează acum între Paris și București, are următorul parcurs: Paris—Dijon—Berna—Zürich—Innsbruck—Salzburg—Viena—Budapesta—Soltok—Arad—Brașov—Predeal—București.

Români macedoneni în armata franceză. Armata alături din Orient are înrolați numeroși macedo-români. Din școală comercială dela Salonic se găsesc în armata franceză peste două sute de elevi voluntari.

Cercetarea jafurilor bulgare. Auroritățile militare bulgare, — întocmită și cu germanii, — prădat regiunile pe unde au trecut. La *Pero* bulgari «au lăsat» nu numai bunurile aparținătoare statului sărbesc, dar și *ale particularilor*. O comisie mixtă, alcătuită din ofițeri francezi, bulgari și sărbi, este încreștinată să cerceteze pagubele cauzate, care vor avea să fie despăguite de Bulgaria.

Success deplin. Cele trei confrigete chemate sub drapel au răspuns chemărăi Consiliului Dirigent fără govoră și cu cea mai mare insufleție.

Așteptat ac de cursură în ordine și au suținut desăvârșit. Tinerii s-au prezentat la asență că la sărbătoare, în cantică de veselie.

Acasă dovedește, că spiritul bolseivist n'a putut înveni sufletul curat al poporului român, că zădărnică au fost truda și intrigă guvernului maghiar de a sparge rândurile soldaților ale românilor și a zădărnicii prin bolsevism succesele strălucite politice ale românilor.

(Biroul Pressel al C. D. R.)

† **Anna Moldovan n.** Beaman după lungi și grele suferințe, împărtășită fiind cu sîntele taine, și-a dat sufletul în mâinile Creșterului Marii. În 15/18 Februarie 1919, la ora 1 am în noapte, în al 51-lea an al vîrstă și al 32-lea an al fericitiei căsătorilor, Rămășițele pământene ale decedatelor său ridicat din Capela cimitirului central Jol, în 7/20 Februarie 1919, la 17^a, ore p. m., și s-au depus spre vîneția odihnă în același cimitir în Sibiu. Odihnească în pace!

Subscrieră la împrumutul Unirii. În chestiunea subscriserilor la împrumutul *Unirii* emis în teritoriu vecinătut regat, se aduce la cunoștință, că subscriseri se fac și la Consiliul Dirigent Român, Sibiu, *Resortul Finanțelor*. La acest resort se pot vedea condițiile împrumutului. Plătitare pentru sumele subscrise se admite numai în leu. Termenul pentru începerea subscriserilor se fixează pentru ziua de 11/24 Februarie 1919.

O prolongare. Termenul pentru stampilaarea biletelor de leu, emise de banca Generală Română, este prelungit până la încheierea subscripționii la *Împrumutul Unirii*, emis de regatul român. Termenul pentru încheierea subscripționii la împrumutul Unirii se va publica pe cale ziaristică prin ministerul finanțelor din București.

Deschiderea cursurilor de finanță. În legătură cu apelul apărut referitor la deschiderea cursurilor de finanță, se anunță, că asculătorii de cursuri să-să aducă cu ei în *L. Martie n. 1919* și hainele trebuințioase de pat; căci D. R. le poate punе la dispoziție numai localități și paturi provizore cu sătele de pate. Pentru popotul (menzilă) să fie săraci pagini necesare.

De urmat. Locuitorii maghiari din comuna Olăhușulu (județul Făgăraș) în frunte cu preotul reformat *Tóth József și Székely Gergely*, directorul școală de stat, au îscălit o adresă către Consiliul Dirigent Român, în care declară că se supun în toate dispozițiile și ordonanțelor emanate de guvernul ardelean român. (Biroul Presei)

Invjător hamic. Primim: în ziua de «Trei Sfânti» (12 Februarie, v. a. c. să săvârșă în orășelul Mureșu un frumos act de recunoaștere a tinerimii locale față de lubitul nostru invățător *Ieronim Puiu*, care în timp de 15 ani, de când funcționează în comună noastră, nu numai a purtat grija de creșterea copiilor noștri, ci sara de sără a întrunit tinerimea, la căinătări în ceea ce patru vocii și la fanfara înflăcătată tot de numitul, organizând astfel concerte și numeroase alte producții. Recunoaștește față de celozios invățător, tinerimea noastră l-a surprins cu o prețioasă violină, cumpărată pentru el și dărăuțită ca semn de iubire și amintire. De Puiu, adânc mulțumit, a mulțumit tinerilor pentru frumosul cadou ce i s-a făcut.

Un abonaț.

Multumită. Ni se scrie:

1. Dsoră Melania *Bercan* din Coahalm a binevoită a dona pentru zidirea bisericii din Draos suma de 20 cor, în loc de cunună peritoare pe scicul regrețatului ei fiu *Orvidiu Șica*.

2. Stan *Helma* din Draos a plătit suma lăsată de repozita soție Stan *Helma* în sumă de 1200 (una mie două sute) coroane, formând un fond cu numele răspășită.

3. Ana Nicolae *Săracu* a donat biserică din Draos, în amintirea soțului ei suma de 200 (două sute) coroane.

Tuturor donatorilor le aduc multumită călduroasă în numele comitetului parohial ort. rom. din Draos.

Dumitru *Șica*.

La postă și călătorie. Un număr însemnat de funcționari ai postelor și călători ferăne din România a soisă în Ardeal, pentru a intra în serviciu și organiza circulația poștală și telegrafică.

Numele românești. Consiliul dirigent român a ordonat să se întrebuneze numiri românești în administrație și justiție. Să aducă în loc de: comitat (vărmegey) — judecăt; cerc (lárs) — plășad; oraș cu magistrat — oraș cu consiliu; comite suprem — prefect; vice-comite — subprefect; proto-nolar — primnolar; vice-nolar — notar (de căi I, II); prototiscal (Hügyész) — jursiconsult; protomedic, prototitic — prim-medic; protoproprietor — primpretor; medic districtual — medic de plasă; notar (com., cerc) — secretar com., cerc., judecătoral — judecător de ocol; judecătorie cercuală — judecătorie de ocol; tabă regească — curte de apel; curie — curte de casăjă și justiție; Jude la tabă sau la curie — consilier la curtea de apel, sau la casăjă.

Limbi grecești. Din zilele noastre: «S'a însinuat domnul Președint, ar trea să zici; S'a anunțat, sau s'a prezintat din Președint. S'a însinuat însemnează, că a voit să-l cizege prim linguești. »A tora exais», (la vorbă alese). «Eximsele veninuilor femeiesc», (trimește reuniunilor femeiesc). «Suscepere în instituții, (primirea). »S'a fin cu turat, »s'a fin în clar, (sa ne lăsurăm).

Fiu și noră recunoșători. *Matei Tarcea*, proprietar în Streză-Chișoara și soția sa *Elena Solomon*, în semn de nelămurită iubire ce o poartă memorie bine-cuvântătoare a părinților respective scriorilor lor decedați, și cu scop de a le eterniza numele, pun temei cu 100 cor. la *Legatul Nicolae Tarcea și soția sa Paraschiva*. *Costea pentru ajutorarea copiilor săraci din Streză* Chișoara aplicată la meseria. Legatul s'a alăturat la «Fondul Episcopul Nicolae Popescu petru masa hîrtulelor meseriaș» și în spori din darurile celor cu îndurare către săracii clasei noastre de mijloc. Pentru primul împlorând delă Ocârmuluiitor a toate măngâierele celor îndurerăți și odihină lină vînedinicului front stăpân Niccolae și Paraschiva Tracea, aducă căldare multumite: *Vic. Tordășiana*, președintul Reuniunii soțiailor români din Sibiu.

Mersul tronurilor în Sibiu. Valabil din Februarie:

1. Sibiu — București pleacă ora .	5.44 p. m.
2. București — Sibiu sosește "	11.00 a. m.
3. Sibiu — Copsămică pleacă "	6.20 a. m.
4. " — Copsămică sosește "	4.02 p. m.
5. Copsămică — Sibiu sosește "	11.35 a. m.
6. " — Vîntul de Jos pleacă "	10.05 p. m.
7. Sibiu — Vîntul de Jos pleacă "	8.00 a. m.
8. Vîntul de Jos — Sibiu sosește "	7.30 p. m.
9. Sibiu — Cisnădie pleacă ora .	5.23 a. m.
10. Cisnădie — Sibiu sosește "	7.00 a. m.
11. Sibiu — Căneni pleacă "	7.04 a. m.
12. Căneni — Sibiu sosește "	10.30 a. m.
13. Sibiu — Sighișoara pleacă în fiecare Lună, Miercuri și Vineri	7.43 a. m.
14. Sighișoara — Sibiu sosește în fiecare Marți, Joi și Sămbătă	7.00 p. m.

Multumită

Aducem multumită tuturor prietenilor și cunoșcuților, care ni-au adresat scrisori de condolență la tristul prejel al trecerii la cele eterno a neînțelutului nostru soț și tată *Emanuil Beja*, fost paroh ort. român în Zlatna.

Zlatna, în Februarie 1919.

Jalnica familie.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann, Directoră: D-na M. Scholtess.

Astăzi și în zilele următoare: Reprezentăriile societății cinematografice «Mărăști», proprietatea ministerului român de răsboiu. Venitul net este menit pentru orfanii răsăritului. Se reprezintă: *Scene din luptele dela Oltuz*, *Mărăștești și Mărăști*. Zilnic suplimente nouă.

Incepîntul la ora 5 și 8 seara. Prejud locurilor: Loc rezervat 4 coroane, Loc I 3; Loc II 2 cor.; Loc III 60 fileri.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoră: Dna Emil Toth.

Sâmbătă și Dumînica: *Trei neveste*, dramă în 3 acte. În pregătire: *Juda*. Incepîntul la: ora 6½, și 8½ seara.

Cărți și reviste

Oral Nou. A apărut din nou revistă, *Oral Nou*, numărul 3 cu următorul cuprinzător și interesant: *Gănduri și iconare din vremea răsboiului* și *Regina României*, cuprinzător articol, scriu sub impresiune cărții suveranei noastre incomparabile, — o carte prin care vorbește sufletul neamului întreg. *Pozele*, de I. U. Soriciu, St. O. Iosif, I. Berghei. *Clipă trăită și Un altă* termen, actualitate bine prinse din întâmplările răsboiului și zugrăvite în măestrii culorii de Nicolae Cibin, *Opoveste de V. și Crisană*, de M. Văleanu, cu descrierii poetice, și la sfârșit *Cronica înregăzută* numărul publicației. Redacția și administrația: Sibiu, Str. Măcelarilor 45. Abonamentul anual 12 lei. Un număr 50 bani.

Calendarul Arhidiocezan. A ieșit de sub tipar Calendarul Arhidiocezan pe anul 1919.

Cuprinde, ca și cel din anul trecut, lucruri interesante de citit și îndrumări de folos: Povestiri din cele mai frumoase, istorioare, anecdote, găsim, versuri.

Este împodobit cu patru chipuri ale bărbăților noștri răposăși în vremea răsboiului.

De vânzare la *Librăria Arhidiocezană* din Sibiu. Prejud: 2 cor. 50 fileri (și porto 20 fil.) Ediția cu *genocidul* costă 4 coroane (și porto 20 fil.) Este astăzi cel mai căutat calendarromânește

Carte de bucate. Cea mai bună carte de bucate a apărut sub titlu de *Poftă Bund*, parte III și IV, de Zottu Hodog. Prejud unul exemplar este 5 coroane. Volumele amândouă, cu 10 cor., se pot cumpăra la autoară, în Sibiu, Wintergasse 11, etaj L.

Poveste...

O gură de raiu era împărțita răsăritului. Toate bogățile neprejuite toate minuniile negrețile și toate bunătățile pamântului le stăpânea între hotarele ei. Și ca o binecuvântare cerească mai avea o crăiasă, răsărită parecă din depărtările povestitorilor vrăjitoare de simțuri. Doar era icoană de frumosă crăiasă răsăritului: o ființă numai lumină de fericire, numai bunătate de înger, bl jina și milostivă față ca înregul norod. «Ochi î ei mari, verzu cu mearcă, cu priviri îndepărtate, răsfrâneau vedenii și visuri mai pe sus de firea omenească, instelați și limpezi, adânci ca apa sub cerul de vară». Atât de frumosă era și cu atâtă măngâiere în graul milădios că vîrsul de drogoste al paserilor, încă supușii, tineri și bătrâni, simțeau o felicitate divină care se vărsa în vorbele: «I-am văzut ochii ca stelele, față albă și minunată ca zorile și buzele ei ca apa în amurg».

Si totuș pe față-i minunăst și în luminiile de farmec ale ochilor tremură o umbră de duioasă durere. Da, înima făgăduirii regină era înfășurată în zâmbânicul unei dureri tainești, adânci, care răsfrângere umbre jucăușe în priviri și pe față de spumă. Si nimenea nu-i stă ghici lămurit durerea, care era un dor mare și sfânt hărăzit de cără și poporul ei, și pe care-l purtă vesnic în sufletul ei neprihănit.

Si suferă minunea noastră crăiasă, suferă ca o mucenită arsura dorului neîmplinit. Si chipul dorului era o grădină, o fermecătoare grădină, o moștenire împăratescă, împodobită cu toate frumusețile lumii. Dar și cu cea mai amară jale și cel mai păgân chin. Caci rodile și transfații, răsuluri și macii din grădină nu erau flori aseice ai inimii, mii și milioane de inimi, rânte săngerănde, calcate în picioare de argăti rău suflat ai zmeului cu 12 capete, care răpise mișelele grădină în vremi îndepărtate. Si zmeul puse dintr-un inceput strajnice paze la hotarele grădinei, pajuri cu două capete și bălauri cu suslu de venin, să păzească zi și noapte porțile și zidurile, ca și cumva cineva din împăratia crăiesei să se furiseze în grădină aducând apă vie, beuturi de alinare a durerilor și de întărire a puterilor.

Si chipul grădinăi cu frumusețile și jalea ei, îi plutea vesnic în față, îngăndându-i privirile frământându-i inimile și topindu-i simțurile. Gândul îi alegără fără hodonină peste dealuri și vâlcele, rătacea prin ţinuturi cu numiri frumoase, nobile pentruca să aife calea și puterea de trebuință să poată da făptura strălucita visului, cu dorul curându-se în inimă și s'u prăpădit atâtă înțelepți voievozi.

Si durerere-i umbria tot mai mult privirile de lumină încă supuși se întrebau nedumeriți ostenuindu-se să afe taina duioșie. Si dorul inimii îi creștea, din cliptă în cliptă, și numai astăa stăvila când împărtăjile din jur se incinseră în flacările războielelor de nimicire și când bălaurii aruncau pară de otrava asupra grădinei și patrujă își infingeau tot mai adânc ghiarele în bietele inimii ale durerii.

Nemai putând suferi chinurile cari-fulgăre ființă, fermecătoarea crăiasă își căută alinarea între zidurile unei mănăstiri de maice. Zile întregi petrecă în bisericuța scundă străbătută de mireazma tămăie și bubuioală, înăltându-și gândul peste boltiile afumate, în zările de unde coboară totă binecuvântărarea, totă putere, totă alinare și măngâierea. Dar iată! într-o zi, coborând umilă ochii din tăruri spre pământul patimii, privirile rătăciore-i se opresc asupra unei icoane încadrate în raze blânde de lumină ce se răsfrângăneau atât de feeric prin ferestrele cu colori bizantine. Si minune, «văză pe Maica durerilor zimbindu-i cu o milă ingerească, încă simți că deodată i se ivese lacrimi fierbinți în ochii obosită. Si cum sta aşă în ghemunici rămând rugăciuni ce izvoareau din adâncul inimii i se părea că ochii sfintei icoane lăcrămează și simțea chiar că lacramile acestea îl picurau ca o alinare cerească în inimă și în suflet. Toata înțărișarea această sfântă, i se părea ca o blajină binecuvântare ce cuprindea o dulce făgăduială de fericire».

Cu o neagrăță măngâiere în inimă, cu simțirea sfintă de lacramile maicii durerilor, se ridică să părească locul de odihnă. Simțea puteri intinerite în suflet și parecă o chemare mare, tajnică o îndemnă să iasă iarăși în lume.

Si minune, când păși pe pragul mănușării o întâmpină glas de buciul răsboinic, chioie de bătălie, fulgerării de nespusă fericire. Întreaga cără era ridicată în picioare de o insufleție fără margini. Supuși afflașeră taină dureri, dorul ei cel mare și sfânt, și hotărâră să moară ori să biruască, prinseră arma pentru a zdobi capetele zmeului, a fulgeră pajura sparsă, a desrobii fermecătoarea grădină a stăpâni și a măntuili milioanele de inimi ale suferinții.

Si zia aceasta era ziua Sfintei în fața căreia se rugase cu atâtă căldură, era sfânta Marie.

(Crai nou)

V.

Nr. 62/1919.

(50) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa I a Rîpa de sus, protopopătul Reghinului, rămasă vacanță în urma trecerii la cele vecinice a parohului Nicolae Oliga, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele imprenute cu acest post sunt cele făsonate în costa B., pentru întregirea dela stată a venitelor parohiale pe lângă restricții-junile din §-ul 26 al Regulamentului.

Concurenții să finanțeze cerile lor la subsemnatul oficiu protopopătural în termenul deschis, și să prenda ca se face cunoscută porțului pot merge la biserică în vre-o Duminedică ori sărbătoare cu prealabilă încumioșinare a subsemnatului.

R e g h i n , 28 Ianuarie 1919.

Oficial protopopesc ort. rom. al Reghinului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Duma
protopop.

Nr. 10/1919

(51) 1-3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune lângă parohul neputințios Ioan Săraru din parohia de cl. I-a Cernăuți cu filiale Arănești și Ula, din protopresbiteratul Hunedoara, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele imprenute cu acest post sunt: 7/4 părți din toate venitile parohiale și ajutorul pentru capelani din vîstiera statului.

Concurenții săn poftă și să înainteze cerile concursuale la subsemnatul oficiu la termenul deschis și să se prezinte în vre-o Duminedică sau sărbătoare la biserică, spre a căntă, celebră și a face cunoștință cu poporul.

H u n e d o a r a , la 29 Ianuarie 1919.

Oficial protopopătural ort. al tructului Hunedoara în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protohop adm.

Publicațiu

Divizia 2 de vânători cumpărată orce cantități de grâu, faină, păpușoi (cucuruz) fasole, mazăre, mălăi, orz, ovăz și fân plătnit costul lor imediat.

Prețul după involuță

Predarea se va face ora și la Sibiu, ora la gara cea mai apropiată de locul unde se află produsele.

Ofertele scrise sau vorbite se pot adresa la:

(323) 10-10

Comandanțul Diviziei 2 de Vânători
în locația Școalei de Cadeți din Sibiu.

Lemne de foc

Se găsesc de vânzare, cu prețuri reduse, leme de fag, tăiate și netăiate, căt timp ține provizia, la:

Ferenczi Illes,
Sibiu, Strada Bisericii 16.

Intreprindere română

Prima societate română de import și export

S. Ittu & Comp.

Sibiu, str. Cisnădiei 1-5

Se ocupă exclusiv cu import și export internațional al materiilor brute, semi-fabricate și fabricate.

Legături comerciale internaționale.

Corespondență în limbile română, italiană, franceză, germană și maghiară.

Rugându-vă pentru binevoitor sprijin semnăm

cu deosebită stima

S. Ittu & Comp.

La Librăria arhidiecezană din Sibiu se afișează spre vânzare:

Cântece

pentru voce și piano de Emilie Măntuia.

2.

1. Olult, poezie de O. Goga.
2. Singur, poezie de O. Goga.
3. Doina, poezie de O. Cosbuc.
4. Reverie (Când amintirea 'n tre cut), poezie de Eminescu.

Prețul 3 lei = 6 coroane.

: Expedată recomandat, porto postal 40 fil.

A apărut:

In editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei

Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.-or. ort. română

În care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciunea dimineată; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciunea către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Milostive-nă Dumnezeule” etc.; Simvolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfintei Irinei; rugăciunea moșei; rugăciune de toate zilele către Naștereasa de Dumnezeu; rugăciunea către sfintul Nicolae; rugăciunea înainte de mărturisire; rugăciunea înainte de împărțirea cu s. comunicație; rugăciunea de seara și rugăciunea cinstirei crucei.

Se achiziționează la depositul spre vânzare la Librăria arhidiecezană, și se vinde legăt frumos, la culoare roșie, cu 40 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Revenătorilor li se dă rabat 30%.

Cassa de păstrare (reuniune) în Sălile.

A v i z

Institutul nostru onorează depunerile spre fructificare în libile și în Cont-current atât vechi cât și nouă cu 2 1/2%, iar depunerile în casete cu 2%.

Darea după interes o plătește instituțial.

(48) 1-1

Direcțunea.

Pomicultur-Viticultur

cu școală practică, muncitor, fără viciu, se cauță pentru formarea și conducerea unei școale de pomi și vită în regiunea Drăgășanilor. Leafă bună, tantimă și înținere.

A se adresa la administrația ziarului nostru Str. Măcelarilor 45, Sibiu. (45) 2-4

Bucătăreasă

În estate, preferabil strânsă, care a fost la moșie se cauță pentru un domn bătrân, singur la țară. Are la dispoziție, servitoare și rândă.

A se adresa la administrația ziarului nostru Str. Măcelarilor 45, Sibiu. (46) 2-4

Nr. 1/1919 Par.

(43) 3-3

Concurs

Pentru ocuparea poștului de invățător în comuna bis. Bedeleu (fratul Lupșei) se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impunute cu acest post sunt cele legale.

Reflecții își vor da cererile concursuale Preacordatorul oficiu protopresbiteralul tracțiunii Lupșa, cu sediul în Olenbaia, și se vor prezenta în comună în vreo 4-5 Duminice ori sărbătoare, pentru a face cunoștință cu poporul, și a-și arăta deserteitatea în căntări și tipă, cu atât mai vîrstă, că invățătorul ales, în lipsă de canori versat, va trebui interinal să facă și servicii cantoriale.

Din sedința comitetului parohial al comunei Bedeleu, înăunătă aici la 15 Ianuarie 1919.

Eugen Muntean m. p., Gavril Șimon m. p., președinte, Vasile Giann m. p., notar.

Văzut:

Vasile Giann
protopop.

Nr. 97/1919 (42) 3-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Vîntă, din protopresbiteratul Lupșa, după ce la concursule I-II nu s-a anunțat nici un concurent, în conformitate cu concluzul Sinodului arhiefecean Nr. 55 din 1911 se publică al treilea concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impunute cu acest post de paroh sănt cele fascioane în coala B, pentru congruă.

Concursule înzestrăte cu documentele cerute se trimînt în termenul deschis Consiliului arhiefecean; iar concurenții — cu observarea prescrierilor din regulamentul pentru parohii — se vor înfișa la înaintarea alegerilor pentru a căntă, resp. a oficia și cuvânta și a face cunoștință și cu poporul.

Sibiu, din sedința senatului bisericesc înăunătă la 15 Ianuarie 1919.

Consistorul arhiefecean.

**"AVRIGEANA",
cassă de economii, societate pe acțiuni în Avrig****Convocare**

Domnii acționari ai cassei de economii «AVRIGEANA», societate pe acții în Avrig se invită la

a XV-a adunare generală ordinată,

care se va juțea în Avrig, la 22 Martie st. n. 1919, la orele 2 p. m., în sala de ședințe a reprezentanței comunității.

Obiectele puse la ordinea zilei sănt:

1. Alegerea a doi membrii pentru verificarea procesual verbal.
2. Raportul direcțional despre gestiunea societății pe anul 1918.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Prezentarea bilanțului lăcheiat ca 31 Decembrie 1918.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrul direcțional și comitetul de supraveghiere pe 1919.
6. Propaneri asupra distribuției venitului curat.
7. Alegerea unui membru în direcțione pe un perioadă de 2 ani.
8. Eventuale propuneri din partea direcționii.

N.B. Acei domni acționari, cari în persoană sau prin plenipotențiali, vorbesc a lăua parte la adunare, se fac atenții a depune, conform §-ul 20 din statut, acțiile, eventuale plenipotențiale, cel puțin ca o zi înainte de ședința adunării generale, la cassa societății, pe lângă revers.

Avrig, în 14 Februarie 1919.

(49) 1-1

Directiunea.

Activă	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1918	Pasivă
	K ₣	K ₣
Numărător	15.032.92	Capital societar, 200 acții à K 100 20.000—
Cambii escontate	30.705.11	Fond de rezervă 37.617.51
Imprumuturi hipotecare	40.647.08	Fond de pensii . . . . . 3.000—
Imprumuturi pe obligații	62.460.12	Depuneri spre fructificare 391.790.90
Realități	2.500—	Creditori 7.949.42
Bon la alte bănci	280.244—	Dividendă neridicată . . . . . 078—
Efecte publice	11.000—	Interese transfărate pe 1919 . . . . . 338.80
	463.649.23	Profit reportat din anul trecut 350.61
		Profit net din anul curent 1.023.99 2.274.00
		403.049.23

Debit	Contul Profit și Perdere	Credit
	K ₣	K ₣
Interese de dep. spre fructificare	10.049.75	Profit reportat din anul trecut 350.61
Spese:		Interese dela cambi es-contate 1.261.32
Salare	1.800—	Interese dela imprumuturi hipotecare 3.675.99
Spese de cancelarie, chirie, luminat, incălzit, uipări- turi	1.507.31	Interese dela imprumuturi pe obligații 3.767.15
Marce de prezență	350—	Interese de cont-current 7.956.06
Contribuție:		Interese de efecte . . . . . 640—
direcție și anunțuri	1.153.26	Proviunie 488.77
10%, după int. de depuneri	1.004.98	
Profit curat	2.274.60	18.139.90
		18.139.90

Avrig, la 31 Decembrie 1918.

DIRECȚIUNEA:

Irimie Răduțiu m. p., președint.

Ioan Oancea m. p.

Ioan Nicolaie m. p.

Ioan Răduțiu m. p.

Victor Preda m. p.

S. Silca m. p.

Am revăzut conturile prezente și le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Avrig, la 14 Februarie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

N. Sperlea m. p., prez. St. Bucșa m. p. Vasile Corodel m. p. Toma Berghia m. p.

La «Libraria arhidiecezana» din Sibiu
se află de vânzare

Brazde în ogorul lui Iisus

de
Dr. Stefan Ciortoianu.

Preful unui exemplar **6 Coroane**, plus
porto postal recomandat 1 Cor.

A apărut și se află de vânzare la
Libraria arhidiecezana:

Despre caritatea creștinească.

Trei predici

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Preful: 30 fileri plus 10 fileri porto.
Se vinde pentru scopuri culturale-misionare.

In editura «Librarii arhidiecezane» din Sibiu
a apărut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprinde

Faptele și episoadele Sfintilor Apostoli.

Tipărit în zilele Președintăstui Imperat. și Reg. Carol al IV-lea, cu binecuvântarea Inail Președintăstui Doma Vasile, Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor de religiunea greco-orientală din Ungaria și Transilvania, consilier intim de stat al
Maiestatii Sale ces. și reg.

Preful unui exemplar:

Legătură simplă **K 15-**, plus porto postal K 3—
Legătură imitatie de piele **K 20-**, plus porto
postal K 3—

Revizătorilor li se dă 10% rabat.

La «Libraria Arhidiecezana» în Sibiu
se află de vânzare:

Semînțe din agrul lui Iisus

cuvântări bisericești pe toate Duminelele
și sărbătorile de peste an, precum și la
casuale bisericești, publice și private

de

Zacharia Boiu, fost asesor consil., etc.

Tomul I: Cuvântări la Duminelele de peste an.

Tomul II: la praznice și sărbătorile
de peste an, precum și la casuale
bisericești.

Tomul III: Cuvântări bisericești la înmormântări,
parastase și alte festivități funebrale.
Adans de texturi biblice pentru cu-
vântări funebrale.

Cuvântări funebrale și memoriale,

Preful: de fiecare tom **3 Coroane**
plus porto postal 3 Coroane.

Piese muzicale de Tib. Brediceanu

Doine și cântece românești pe teme populare.

(Canto și piano)

Calet I (ediția a doua).

Piesă verde, folă de nuc.
Cale, bade, în teiul spus.
Spuse, mândru, adevarat,
Vai, bădu, dragi ne-așteptă.
Bădușor, depărtător.
Cine măndre cintănd.
Bade, ziu, și fi placă.
Bugă, Doamne luna 'n nor.

Calet II (ediția a doua).

Sig, în pădure, ce mi-nă spus.
Vino, bade, în teiul spus.
Năciuță, ca mine, nu-l.
Floare ful, floare trecut.
Cântece haiducesc I.
Dejupă ochi cu murele,
Tragej voi hol.
Cine n'are dor pe vale.

Calet III.

Prințich, bădu, căcioul.
Langătă, frunzelă.
Turtaș din valea răca.
Cântec haiducesc II.
Ce vil, bade, tâzior.
Tu te duci, bade, sărac.
Ponie verde, frună lăță.
Pe unde umbili dorul.

Noul!

Mai Timiș, apă rece.
De cănd, bade, tu teai dus.
Florică de pe apă.
Cântece haiducesc III.

Calet IV.

Când treci, bade, pe în noi.
Frunză verde, frunzelă.
Auz, mândru, cuci-jă căstă.
S'a dus cuelu de păiel.

Calet V.

Bade, după domnește.
Cucule cu perna sură.
Toată lumea-dintr'un neam.
Cite flori sunt pe pământ.

Noul!

Jocuri românești pe teme populare.

(Piano solo)

Calet I (ediția a doua).

De doi (Lugojana) I.
Măzărică.
Ardeleana I (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora (ca în Banat) I.
Ardeleana (ca în Banat) II.

Calet II (ediția a doua).

Ardeleana (ca în Banat) III.
Pe picior II.
Ardeleana II.
Tarină.
Invățăță I.
De doi II.
Ardeleana III.
Brău II.

Calet III (ediția a doua).

Brău III.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Harghita.
Invățăță II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abraudeana) IV.
Brău IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.

Noul!

Hora (ca în Banat) II.
Invățăță III.
Brău V.
Pe picior IV.

Calet IV.

Ardeleana V.
Brida (Danțu) VI.
Ardeleana (ca în Banat) VI.
Din Maramureș.

Noul!

Noul!

Hora III (a tetelor).
Ardeleana VI.
De doi III.
Brău VII.

Preful unui calet Cor. 20—

La sezătoare,

Icoană din popor (l acut cu un preludiu). Text de C. Sandu-Aldea și I. Borgia.

Cuprinsul:

Preludiu și cor.
Nr. 1. Doina lui Sozin.
" 2. Mândruș cu ochii verzi.
" 3. Cântec din bătrâne.

Nr. 4. A lui Moș Marin.
" 5. Melodrama.
" 6. Cântecul Benei.
" 7. De masă.
" 8. Secuia.

Nr. 9. Cântec haiducesc.
" 9a. Solo de flaut.
" 10. Brău.
" 11. Invățăță.
" 12. Invățăță și cor.

Partitura pentru canto și piano Cor. 32—

Rândunică, vals (ediția a doua)
Viorele, vals (ediția a doua)
Aurora, vals
Quadrille, pe motive românești
Preludiu Hora din "Serata etnografică" (ediția a doua)
Hora (Do 2 minor — Cia moll) (ediția a doua).

Noul! | Hora (Re ♭ major — Do dur) —
Noul! | Hora (La ♭ major — As dur) —

Piese epuise au apărut în edițiuni noi. De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general: LIBRARIA ARHIDIECEZANA Sibiu.

La «Libraria Arhidiecezana» în Sibiu, se află de vânzare

Dr. Petru Span

corespondent cetățean la congresul Invățăto-

riilor gr.-or. român din Biharia :

de
Nicolae Regman.

Preful: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

Casa dela Jerihon

omili și cuvântări bisericești
de

Dr. Ioan Broșu.

Preful: Cor. 7 + porto recom. 50 fil.